

Samtök ferðapjónustunnar

Borgartún 35
105 Reykjavík
Sími: 511 8000
Símbref: 511 8008
www.saf.is
Netfang: info@saf.is

Alþingi
Erindi nr. P 128/1189
komudagur 20.2.2003

Samgöngunefnd Alþingis
Alþingi
150 Reykjavík

Reykjavík 20. febrúar 2003

Efni: Umsögn um tillögu til þingsályktunar um Samgönguáætlun fyrir árin 2003 - 2014

Samtök ferðapjónustunnar lýsa yfir ánægju með að fram skuli komin heildstæð samræmd samgönguáætlun sem tekur til allra samgöngubátta. Samtökin hafa aðkomu að öllum þáttum samgöngumála þó að þessu sinni verði meginumfjöllunin um atriði sem snúa að vega- og flugmálum. Góð uppbygging hafnaraðstöðu fyrir skoðunarbáta og skemmtiferðaskip er ferðapjónustunni einnig mjög mikilvæg. Samtökin telja að þegar til lengdar lætur geti slík áætlunargerð, ef rétt er á haldið, stuðlað að aukinni hagkvæmni í samgöngukerfinu og betri nýtingu þess fjármagns sem varið er til samgöngumála.

Úttekt á þörfum ferðapjónustunnar mikilvæg

Það er mjög takmörkuð umfjöllun um ferðapjónustuna sem slíka í samgönguáætluninni þótt ferðapjónustan njóti góðs af allri styrkingu samgöngubáttanna. Sérstök ástæða er til að fagna því að úttekt verði gerð á þörfum ferðapjónustunnar vegna næstu áætlunar og brýnt að hefja það starf sem fyrst. Samtök ferðapjónustunnar eru reiðubúin að koma að því verki.

Staðkvæmni

Samtökin sakna ítarlegri umfjöllunar um þá möguleika sem geta komið upp varðandi staðkvæmni eins ferðamáta fram yfir annan. Engin tilraun virðist gerð til að hafa áhrif á eða meta framtíðarþróun í samgöngum t.d. hvort líklegt sé að þungaflutningar flytjist aftur af vegum í sjóflutninga, t.d. vegna umhverfisáhrifa og öryggis, eða hvort markmið samgönguáætlunar um flytjanleika myndi etv. nást á hagkvæmari hátt með áætlunarflugi en með mjög kostnaðarsömum samgöngum á landi. Ekki virðist heldur lagt mat á áhrif jarðgangna á þörf fyrir flugvelli né möguleika á að láta flugsamgöngur koma að einhverju leyti í stað ferjusiglinga.

Reykjavíkurflugvöllur

Sú stefnumörkun sem fram kemur í áætluninni um að Reykjavíkurflugvöllur verði áfram miðstöð innanlandsflugsins og að þar verði byggð samgöngumiðstöð er í fullu samræmi við ályktanir aðalfundar SAF og því afar ánægjulegt að sjá það sem einn af hornsteinum samgönguáætlunarinnar.

Flugvallargjald

Samtökin telja að það sé með öllu óeðlilegt að farþegaskattur á Keflavíkurflugvelli sé notaður til að standa undir uppbyggingu annarra flugvalla innanlands.

Vegaframkvæmdir

Það vekur athygli að þeim tillögum að nauðsynlegri vegagerð sem fram koma í skýrslunni “Auðlindin Ísland” sem skrifstofa Ferðamálaráðs vann að frumkvæði samgönguráðherra og gefin var út s.l. haust virðist ekki gert hátt undir höfði í samgönguáætlun þrátt fyrir að samgönguráðherra hafi lagt til í formála skýrslunnar að tillögur hennar yrðu nýttar íslenskri ferðaþjónustu til framdráttar og vaxtar á komandi árum. Nýleg fjárframlög ríkisstjórnarinnar vegna atvinnuskorts bæta þó þar úr að marki sbr. Suðurstrandavegur og Gjábackavegur.

Samtök ferðaþjónustunnar hafa lagt mikla áherslu á að svokallaður Dettifossvegur verði lagður sem fyrst, þar sem um er að ræða afar mikilvægan veg sem er einstakt tækifæri til að lengja ferðamannatímunnar úti á landsbyggðinni. Í þingsályktunartillögu um 4 ára samgönguáætlun, þ.e. fyrir árin 2003-2006, verður 45-50 milljónum króna á ári varið til vegarins. Með þessu áframhaldi mun taka 20 ár að leggja veginn og hljóta Samtök ferðaþjónustunnar að mótmæla þessu lága framlagi harðlega.

Merkingar

Vegna öryggis í umferðinni er rétt að leggja áherslu á nauðsyn þess að stórbæta merkingar á vegum landsins, ekki síst er þetta mikilvægt fyrir sívaxandi fjölda erlendra ferðamanna sem aka sjálfir um landið. Allar líkur eru til að sá hópur fari vaxandi á næstu árum og verði á ferðinni stærstan hluta ársins.

Stjórnskipulag

Varðandi stjórnskipulag samgöngumála telja samtökin mikilvægt að færa bæði bifreiðamálin frá dómsmálaráðuneyti til samgönguráðuneytis svo og málefni Keflavíkurflugvallar frá utanríkisráðuneyti til samgönguráðuneytis.

Úr kafla 1 um stefnumótun

Markmið um hagkvæmni í uppbyggingu og rekstri samgangna.

- a) Leita skal leiða til þess að nýta kosti markaðsaflanna við uppbyggingu og rekstur samgöngukerfisins.

SAF taka undir þetta sjónarmið og benda á að í gegnum tíðina hefur töluverð umræða verið um slíkar skipulagsbreytingar innan landssamgangna. Til að þetta geti gengið eftir þarf hins vegar að vera ljóst að rekstrarumhverfi það sem fyrirtækjum er boðið upp á sé þannig að raunhæfur rekstur geti átt sér stað.

Þau metnaðarfullu markmið sem sett eru varðandi ferðatíma með almenningssamgöngum byggja að stórum hluta á að til staðar séu hagkvæmar almenningssamgöngur með sérleyfisbifreiðum. Samtökin vilja vekja athygli á að til þess að þessar áætlanir ná fram að ganga er þörf á ákveðnum breytingum á rekstrarumhverfi sérleyfisaksturs. Verði ekki unnin bót á hinni afleitu stöðu sérleyfisfyrirtækjanna mun verða þörf á háum greiðslum í gegnum þjónustusamninga Vegagerðarinnar, þar sem rekstrarforsendur sérleyfisaksturs byggja á að til staðar séu fjölbætt önnur verkefni sem hægt er að sinna á samkeppnisfærum grunni. Sá grunnur er nú óðum að hverfa. Er hér lagt til að settur verði á fót vinnuhópur sem allra fyrst sem hefði það að markmiði að skoða rekstrarumhverfi hópferða og sérleyfisbíla á heildstæðan hátt. Hópurinn þyrfti að vera skipaður fulltrúum fjármálaráðuneytis, samgönguráðuneytis auk hagsmunaaðila.

Þörf á „vegaráði“

SAF vill ítreka fyrri ályktanir sínar um að full þörf sé að vegamálastjóra verði settur ráðgefandi stýrihópur þar sem sjónarmið og skoðanir þeirra sem eru notendur vegakerfisins fái að koma fram. Eins og staðan er í dag er eina leiðin í gegnum Alþingi og hlýtur vegaráð (sbr. flugráð og siglingaráð) að vera skilvirkari leið.

Virðingarfyllst
f.h. Samtaka ferðaþjónustunnar

Erna Hauksdóttir
framkvæmdastjóri